رتبه‌بندی روایات سوم الشک

شاگرد۲: دیروز فرمایشی داشتید میخواستم ببینم بحث ابتر مانده ای برداشت من اشتباه بود. بعد از اینکه شما چهار دسته از روایات وقت، رکعتین و... را گفتید، فرمودید روایات سوم الشک در مرحله مدیریت احتمال، چهار مرحله دارد که مرحله اول آن نهی شارع است. بقیه مراحل را نفرمودید.

استاد: گفتم اگر ادله صوم سوم الشک را رده‌بندی کنیم چهار دسته میشود: ادله ناهیه که نهی می کند، ادله آمره که امر میکند –ظاهرش را میگوییم کاری به چیز دیگری نداریم- ادله ترغیب به فعل و ادله ترغیب به ترک. شما هم که تاریخ آن را آوردید خوب است. ایشان یک دسته‌بندی‌ای کرده‌اند. اینکه شارع مقدس در رسیدن به اغراض خودش برخی از این چهار موردی که بود را جلو می‌اندازد. بعضی از آنها را پررنگ‌تر می‌کند. برخی از آنها چون در طول تاریخ مربوط به بدنه امت اسلامی است میخش را می‌کوبد. من مکرر عرض کردم شارع برای چیزهایی که مهم است، طبل می‌زند. میخ آن را بین مسلمانان می‌کوبد. اما وقتی میخواهد میخ را بکوبد مراعات چیزهایی را می‌کند که مردم تاب آن را داشته باشند. به تعبیری که در روایت بحارالانوار بود و در کافی شریف هم بود، حضرت فرمودند وقتی خداوند میخواهد چیزی را بر امت واجب کند کف مردم را در نظر می‌گیرد. اضعف عباد را در نظر می‌گیرد. حال آنهایی که قوتشان بیشتر است و می‌توانند جیبشان را از مصالح پر کنند، پاسوز چه کسانی شود؟! اضعف الناس؟! خب شارع چه کار کند؟ می‌آید وجوب قطعی را برای اضعف ناس در نظر می‌گیرد و بقیه مصالح را با ترغیبات و انواع بیاناتی که خودش بلد است، بیان می‌کند و جیب آنها را پر می‌کند. بلد است کاری کند که سائر ناس جیبشان از مصالح و ملاکها خالی نماند که اگر قرار شد کل امت اضعف ناس باشند، نمی‌توانند به آن برسند.

> 7:13

لذا است که وقتی صاحب جواهر در مستحبات و مکروهات وارد می‌شوند یک دفعه یک بحث مستحب را چقدر طول می‌دهند. به جا هم هست. یعنی به این صورت نبوده فقها سعی بکنند تنها واجب و حرام را ذکر کنند و مستحبات از قاموس فقه کمرنگ شود و کنار برود. این جوری بوده. چون شارع به این مستحبات عنایت داشته. می‌خواهد از این طریق به بسیاری از مقاصد خودش را که در تزاحم با ملاک بوده، دسترسی پیدا کند. این برای چهار رده‌ای است که عرض کردم.

بازبینی #1
ایجاد شده 30 مه 2026 15:07:28 توسط ... .
به روزرسانی شده 30 مه 2026 15:07:59 توسط ... .